

Primatologie IV.

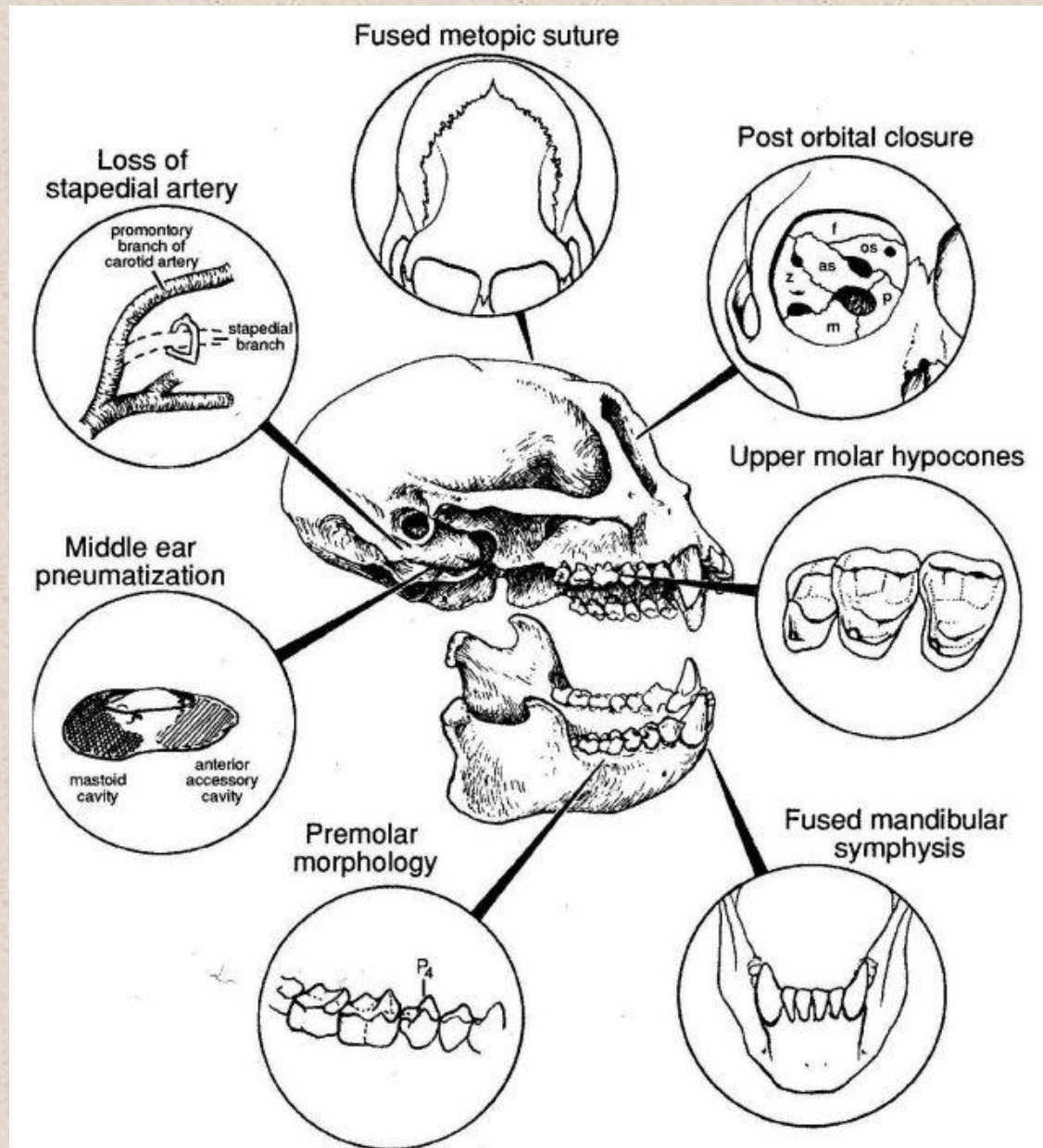

Doc. Václav Vančata

Vyšší primáti a jejich odlišnosti od *poloopic*

Znaky na lebce typické pro vyšší primáty

Platyrrhina - širokonosé opice

Opice Nového světa

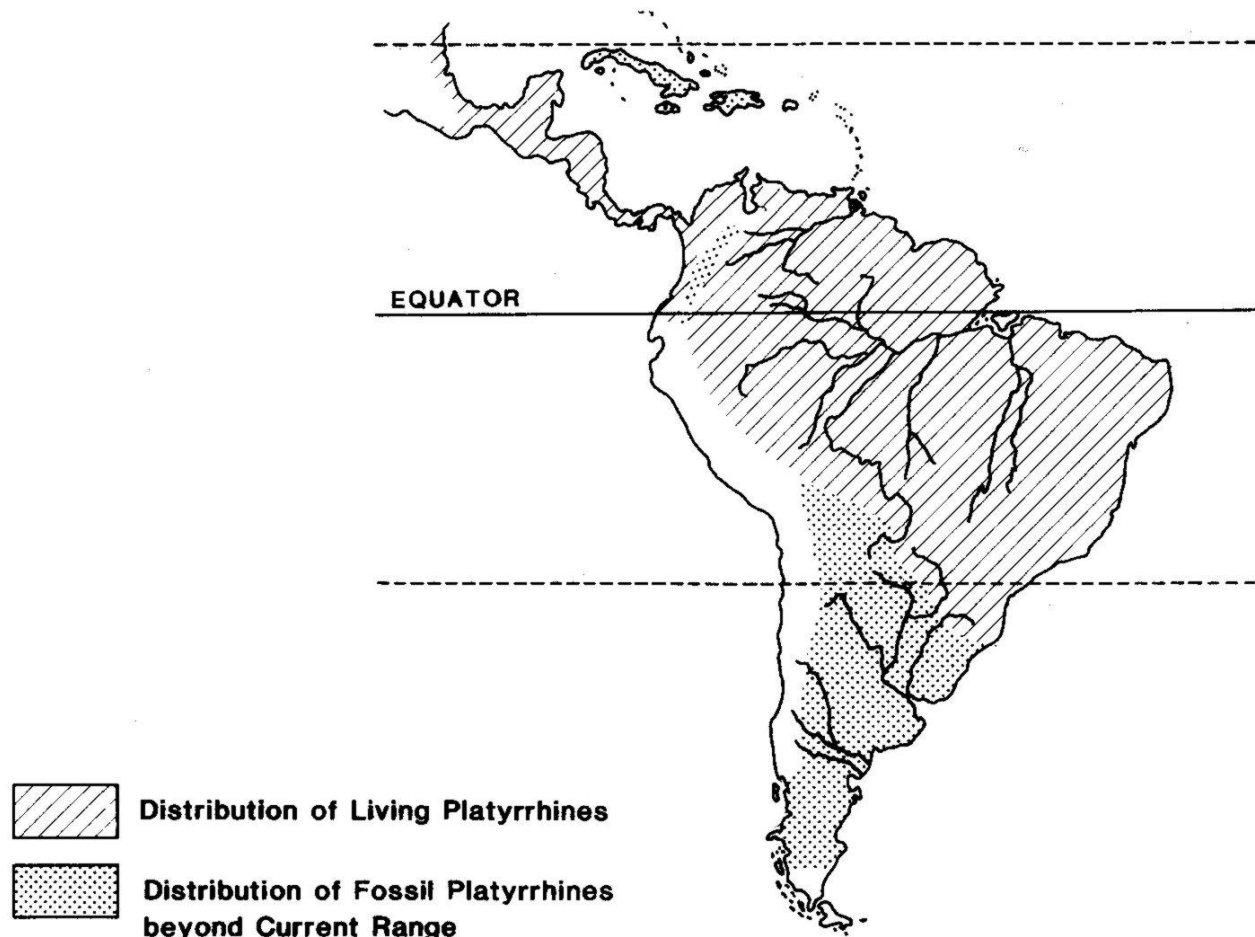

FIGURE 5.3 Geographic distribution of extant and extinct platyrrhines.

Základní charakteristiky širokonosých opic

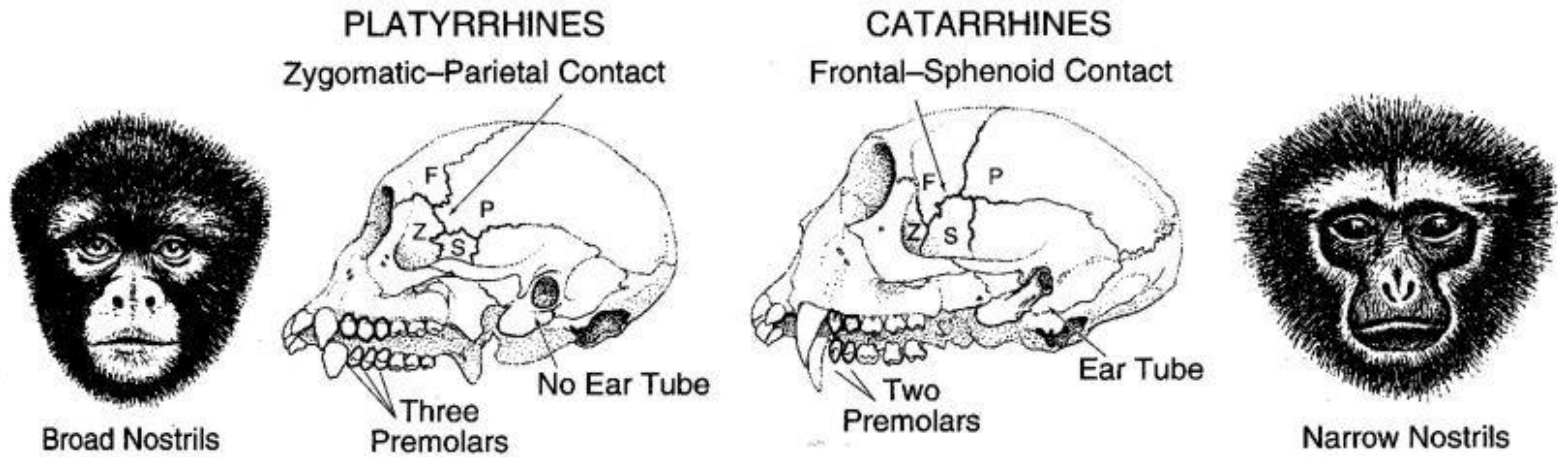
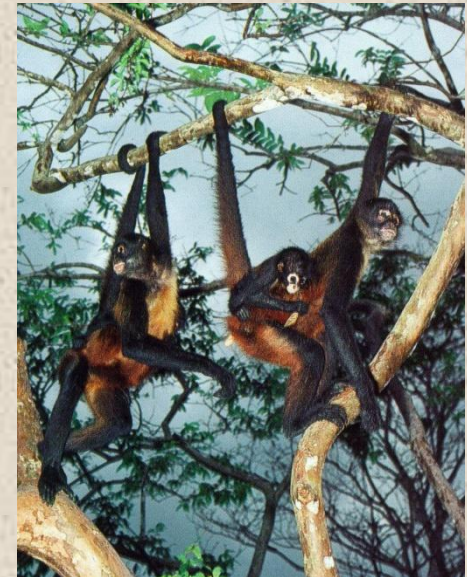

FIGURE 5.4 Skulls of a platyrrhine and a catarrhine, showing some of the features distinguishing these two major groups of anthropoids.

System platyrrhiních primátů

Infrařád Platyrrhina

Širokonosí primáti (opice ploskonosé)

nadčeleď: *Ceboidea*

čeleď: *Callithricidae* - kosmanovití

podčeleď: *Callimiconinae* - kalimikové

podčeleď: *Callithricinae* – kosmani

čeleď: *Cebidae* - malpovití

podčeleď: *Aotinae* - mirikiny

podčeleď: *Callicebinae* - titiové

podčeleď: *Cebinae* - malpy

čeleď: *Atelidae* – chápanovití

podčeleď: *Pitheciinae* - chvostani

podčeleď: *Atelinae* – chápani a vřešťani

tribus: *Allouatini* vřešťani

tribus: *Atelini* chápani

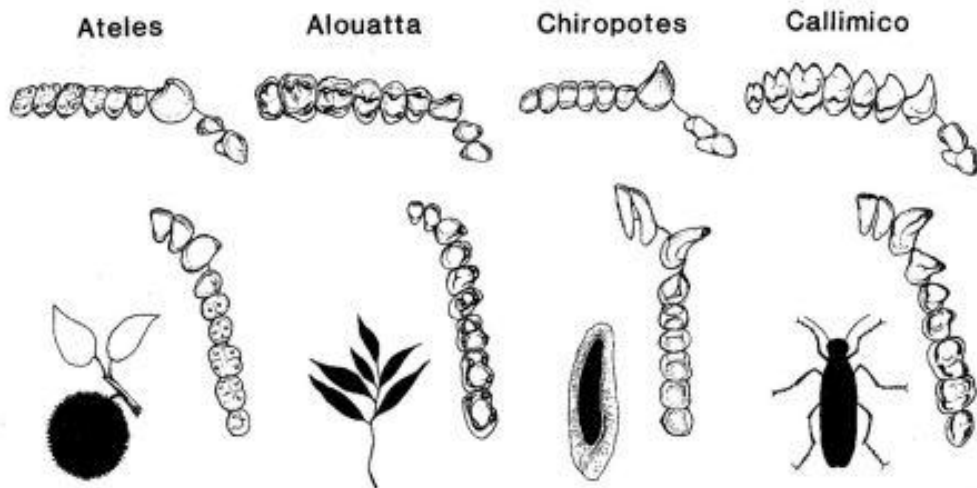

FIGURE 5.5 Upper and lower dentitions of four platyrrhines, illustrating structural differences in the teeth associated with ingesting and processing different types of food.

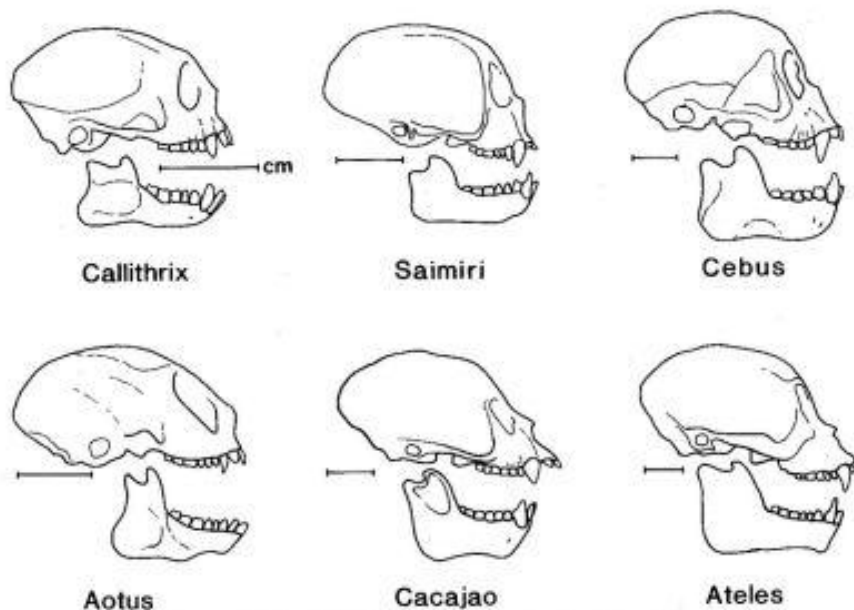

FIGURE 5.6 Skulls of several extant platyrrhines.

**Potravní
adaptace na
zubech a
lebce
širokonosých
opic**

Ekologické spektrum širokonosých opic

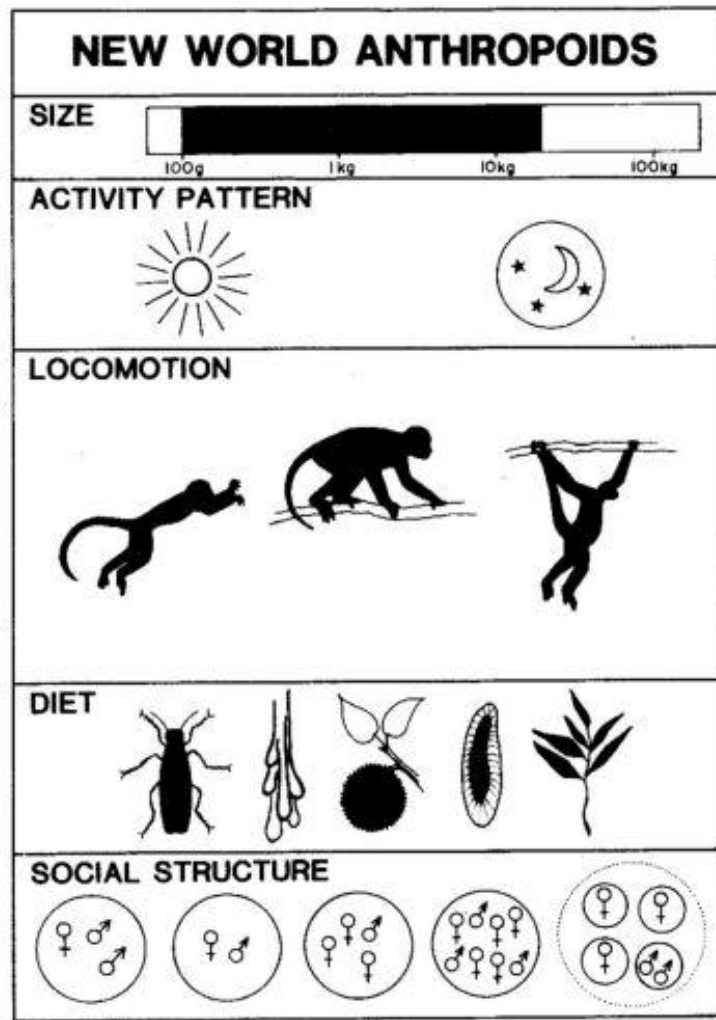
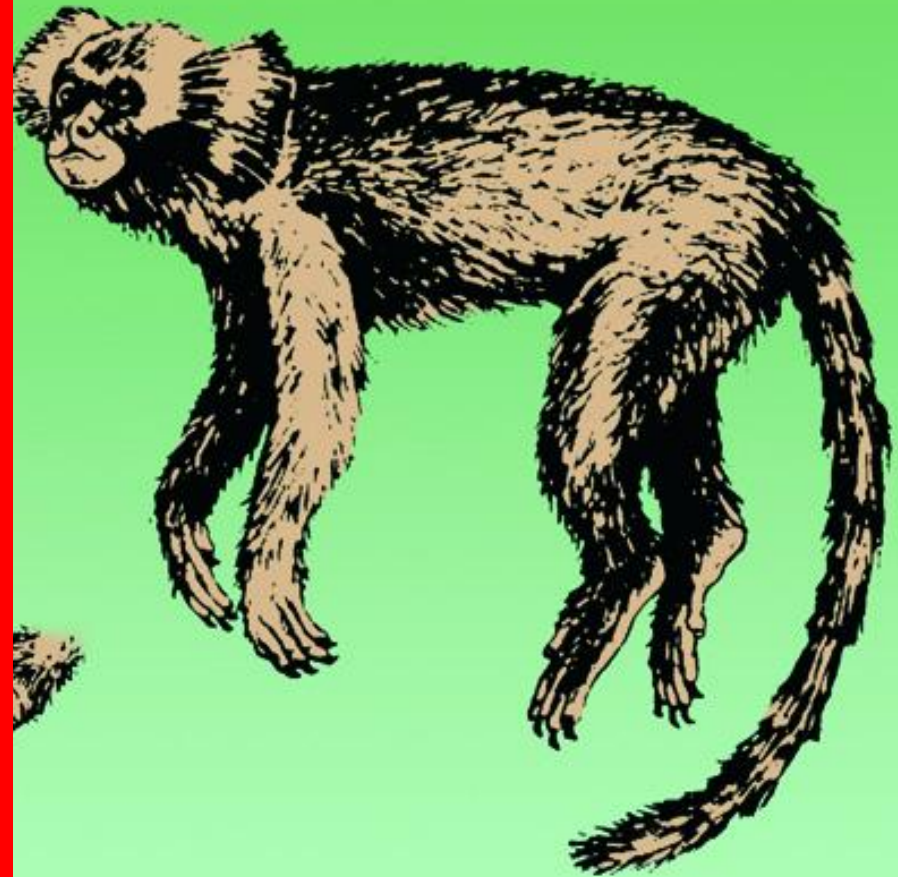

FIGURE 5.27 The adaptive diversity of the platyrrhines.

Charakteristika čeledi *Callithrichidae*

2.1.3.3

Jedno mládě

Dvě mlád'ata o které se zpravidla stará samec

Systematika kosmanovitých

čeleď: **Callithricidae** - kosmanovití

podčeleď: **Callimiconinae** - kalimikové

kalimiko Goeldův - *Callimico goeldi*

podčeleď: **Callithricinae** – kosmani

Kosmani

kosman bělovousý - *Callithrix jacchus*

kosman černovousý - *Callithrix penicillata*

kosman bělouchý - *Callithrix aurita*

kosman běločelý - *Callithrix geoffroyi*

kosman žlutohlavý - *Callithrix flaviceps*

kosman Wiedův - *Callithrix kuhlii*

kosman zakrslý – *Callithrix (Cebuella) pygmaea*

kosman stříbrný – *Callithrix (Mico) argentata*

kosman šedý – *Callithrix (Mico) emiliae*

kosman černohlavý - *Callithrix (Mico) nigriceps*

kosman černoocasý - *Callithrix (Mico) melanura*

kosman zlatoocasý - *Callithrix (Mico) leucippe*

kosman rudonohý - *Callithrix (Mico) markai*

kosman stříbrokrký - *Callithrix (Mico) acariensis*

kosman manikorský - *Callithrix (Mico) manicorensis*

kosman běloplecí - *Callithrix (Mico) humeralifer*

kosman Mauesův - *Callithrix (Mico) mauesi*

kosman bílozlatý - *Callithrix (Mico) chrysoleucus*

kosman prostřední - *Callithrix (Mico) intermedia*

kosman trpasličí - *Callithrix (Mico) humilis*

podčeleď: **Callithricinae** – kosmani

Tamaríni a lvíčci

tamarín tmavohřbetý - *Saguinus nigricollis*

tamarín sedlový - *Saguinus fuscicollis*

tamarín zlatoplecý - *Saguinus tripartitus*

tamarín bělovousý - *Saguinus mystax*

tamarín vousatý - *Saguinus imperator*

tamarín bělohubý - *Saguinus labiatus*

tamarín žltoruký - *Saguinus midas*

tamarín černoruký - *Saguinus niger*

tamarín hnědý - *Saguinus inustus*

tamarín černý - *Saguinus bicolor*

tamarín Martinsův - *Saguinus martinsi*

tamarín pinčí - *Saguinus oedipus*

tamarín Geoffroyův - *Saguinus geoffroyi*

tamarín běloruký - *Saguinus leucopus*

lvíček zlatý - *Leontopithecus rosalia*

lvíček zlatohlavý - *Leontopithecus chrysomelas*

lvíček černý - *Leontopithecus chrysopygus*

lvíček černolící - *Leontopithecus caissara*

**Základní
údaje o
čeledi
*Callithricidae***

GENUS	SPECIES	VÝSKYT	Hmotnost - samci	Hmotnost - samice
<i>Callmiconinae</i>				
Callimico	goeldi	Brazílie, Bolívie, Peru, Kolumbie		
<i>Callitrichinae</i>				
Callithrix	pygmaea	Brazílie, Ekvádor, Peru	99-160	112-140
Callithrix	argentata	Brazílie, Bolívie	357	320
Callithrix	humeralifer	centrální Brazílie	280	310
Callithrix	jacchus	východní Brazílie	256	236
Callithrix	aurita	jihovýchodní pobřeží Brazílie		
Callithrix	penicillata	jihovýchodní Brazílie	225	182
Callithrix	geoffroyi	východní pobřeží Brazílie	230-350	190
Callithrix	flaviceps	východní pobřeží Brazílie		
Saguinus	nigricollis	Brazílie, Peru, Ekvádor	470	480
Saguinus	fuscicollis	Brazílie, Bolívie, Peru, Ekvádor, Kolumbie	387	403
Saguinus	tripartitus	Ekvádor		
Saguinus	mystax	Brazílie, Peru	491-643	508-640
Saguinus	imperator	Brazílie, Peru		
Saguinus	labiatus	Brazílie, Peru	460	455
Saguinus	midas	Brazílie, Guayana, Francouzská Guayana, Surinam	586	432
Saguinus	inustus	Brazílie, Kolumbie		
Saguinus	bicolor	severní Brazílie	430	430
Saguinus	oedipus	Kolumbie, Panama	411	430
Saguinus	geoffroyi	Costa Rica, Kolumbie	546	544
Saguinus	leucopus	Kolumbie		
Leontopithecus	rosalia	jihovýchodní pobřeží Brazílie	437-710	361-794
Leontopithecus	chrysomelas	východní Brazílie	540-700	480-590
Leontopithecus	chrysopygus	nejjižnější Brazílie		

Podčeleď kalimikové - *Callimiconinae*

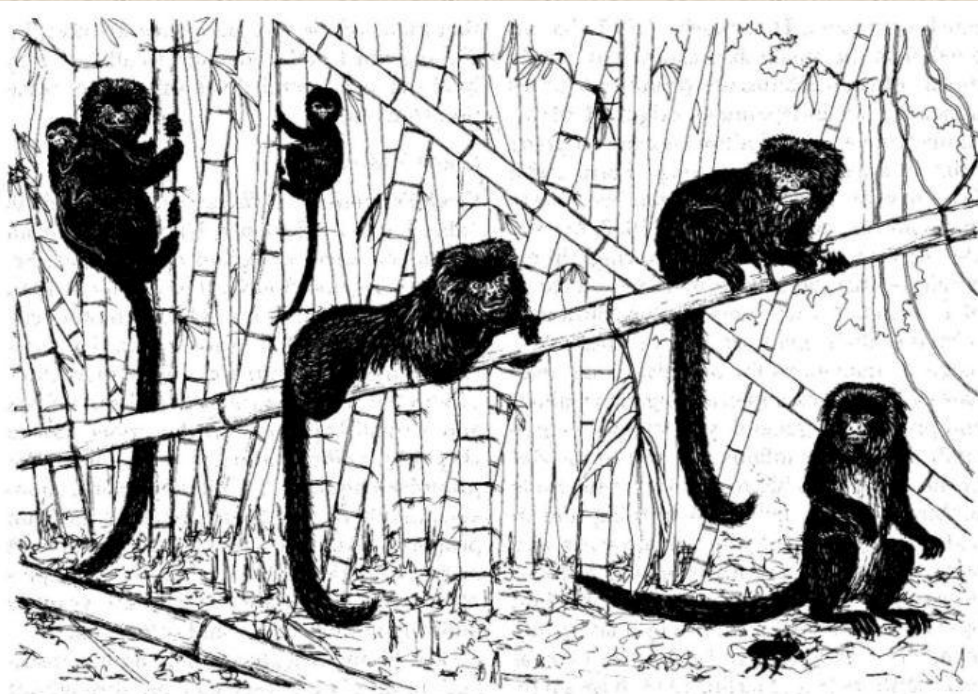
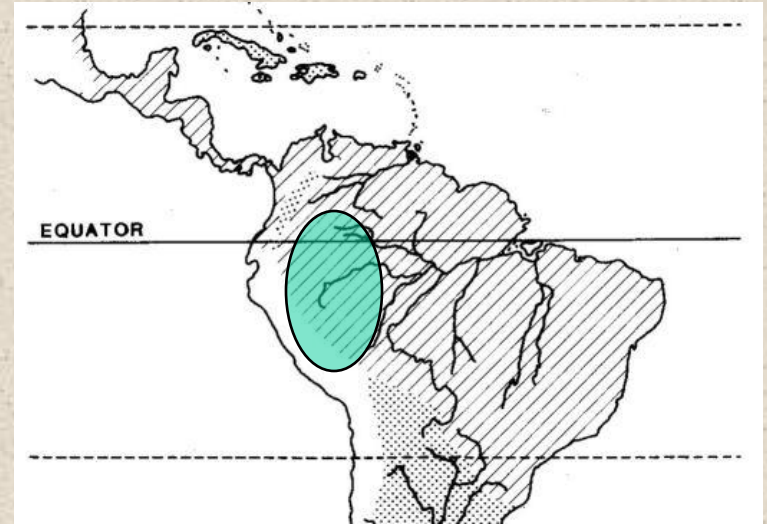
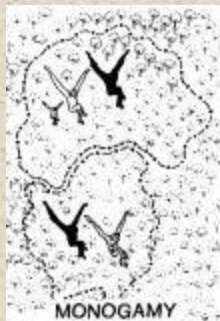

FIGURE 5.20 A group of Goeldi's monkeys (*Callimico goeldii*) in a bamboo habitat.

**Tři premoláry
starobylá stavba zubů
zpravidla jedno mládě**

Kalimiko Goeldův - *Callimico goeldi*

Podčeled' kosmani - *Callithricidae*

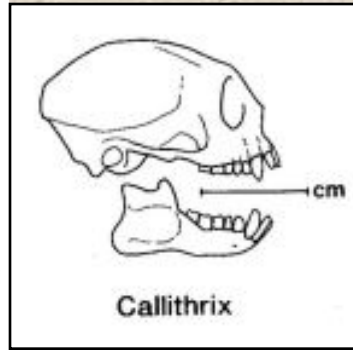
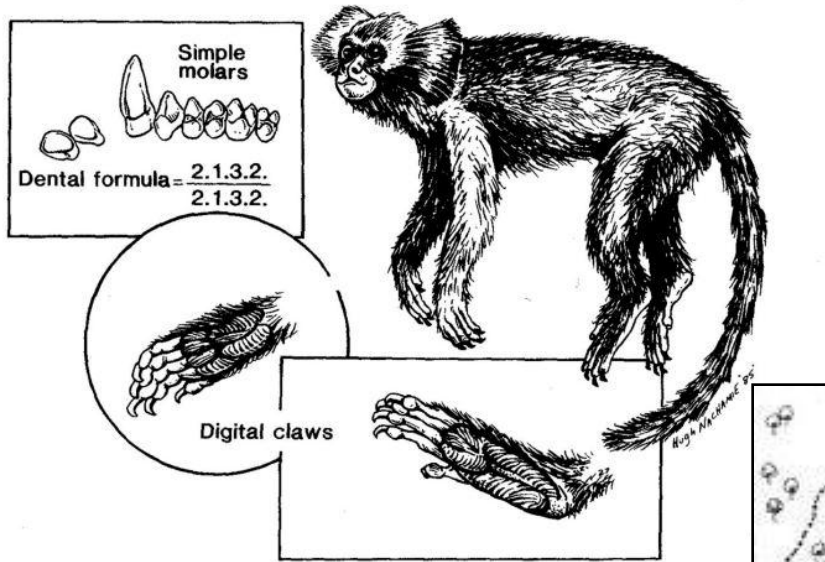
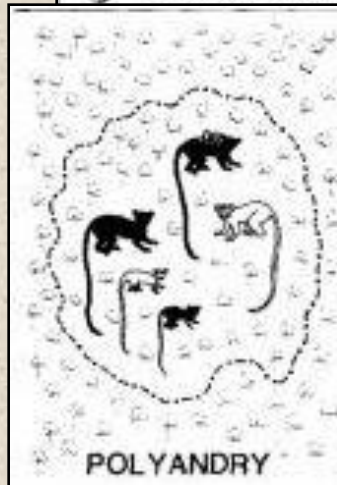
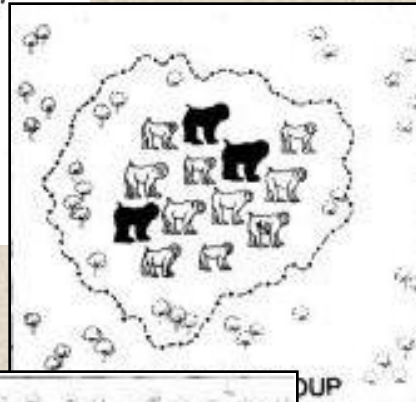
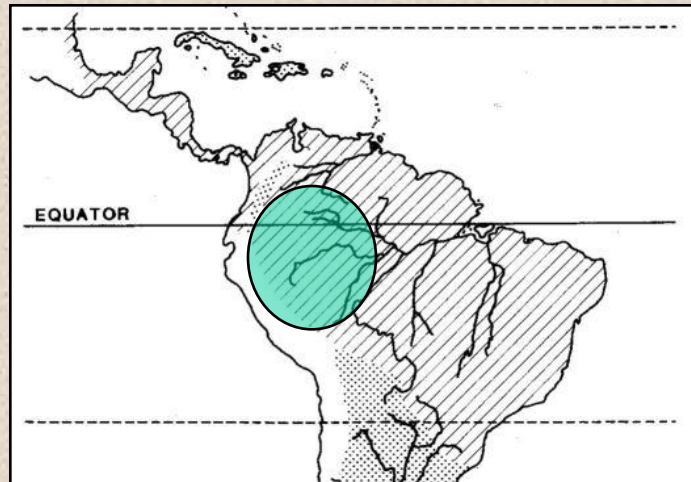
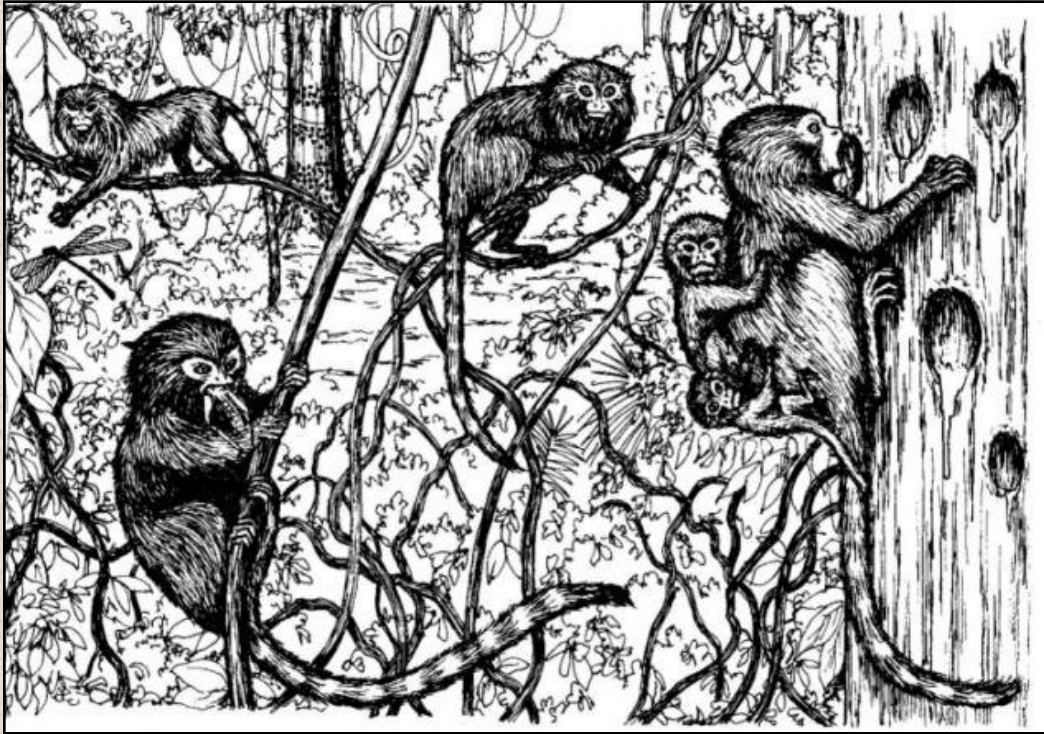

FIGURE 5.19 The unusual features of callitrichines.

Kosman trpasličí - *Cebuella pygmaea*

Základní skupiny kosmanů

Callithrix

jihovýchodní Brazílie

Mico

centrální Brazílie - Amazonie

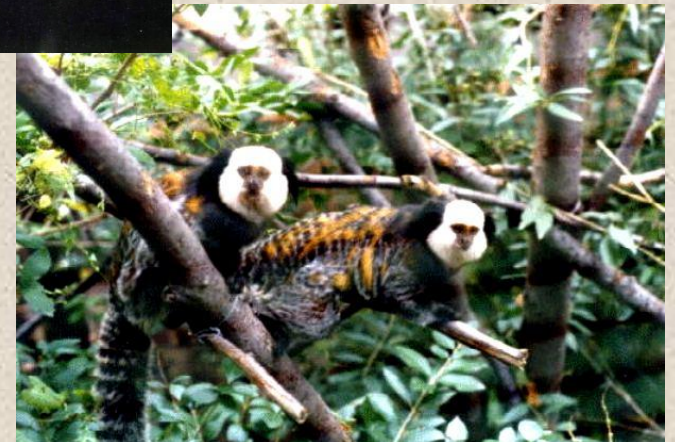
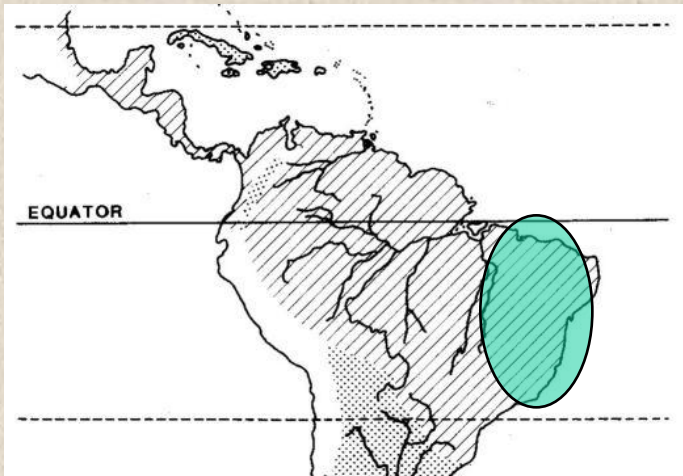
Kosmani ze skupiny *C. jacchus*

Kosman bělovousý
Callithrix jacchus

Kosman žlutohlavý
Callithrix flaviceps

Kosman běločelý
Callithrix geoffroy

Kosmani z rodu *Mico* - centrální Brazílie - Amazonie

**Kosman
běloplecý**
*Callithrix
humeralifer*

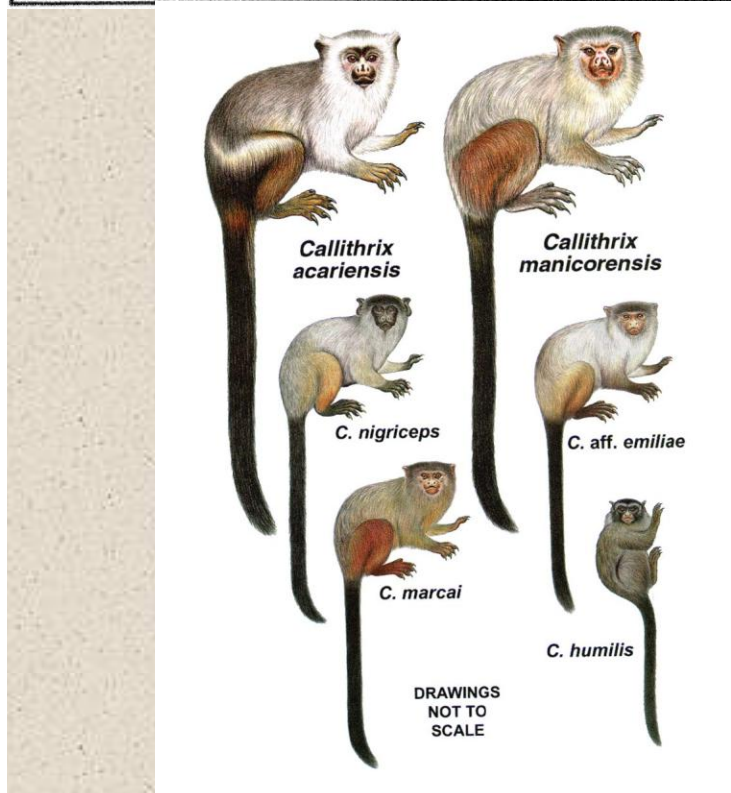
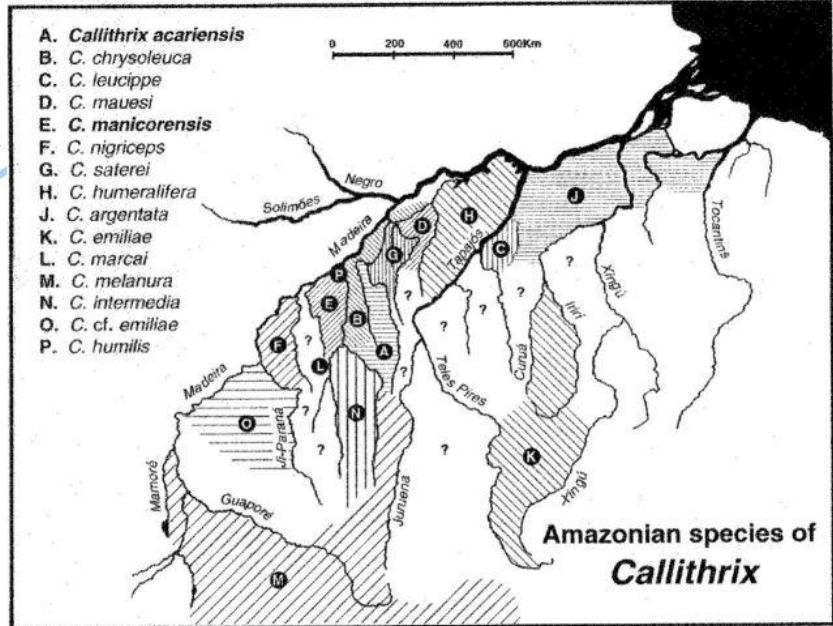
Kosman stříbrný
Callithrix argentata

Amazonští kosmani

Map of the Distributions of
Amazonian Marmosets,
Cebuella and *Callithrix*

Illustration by Stephen D. Nash

DRAWINGS
NOT TO
SCALE

Rozdíly v chrupu kosmanů a tamarínů

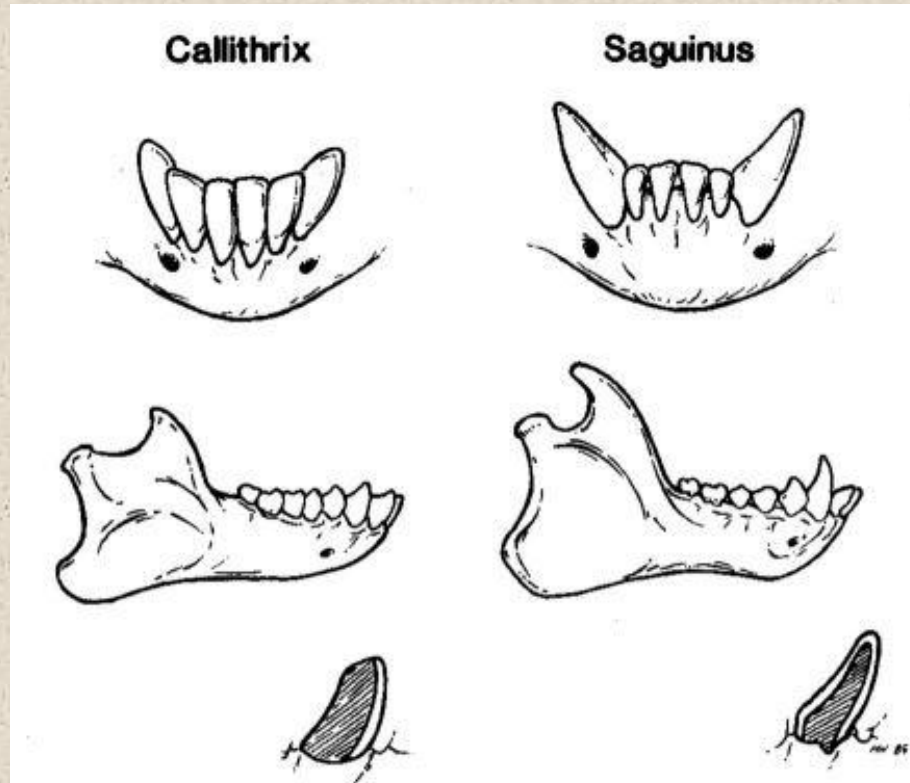

FIGURE 5.24 The lower jaw and teeth of a marmoset (left) and a tamarin (right), showing the differences in proportion of the canines and incisors and the thickness of the enamel on the lower incisors.

Sympatricky žijící tamaríni sedloví a vousatí

Vousatí tamaríni žijí ve středních patrech pralesa, jedí převážně ovoce, malý hmyz a exudáty a nektar. Sedloví tamaríni dávají přednost nižším stromovým patřům. V období dešťů jsou výrazně plodožraví, v období sucha se pak zvyšuje podíl nektaru a exudátů, které doplňují ovocem a velkým hmyzem. V západní Amazonii žijí obě skupiny sympatricky. Sedloví tamaríni jsou dominantní.

FIGURE 5.22 Two sympatric tamarins from Bolivia: above, the white-lipped tamarin (*Saguinus labiatus*); below, the saddle-back tamarin (*Saguinus fuscicollis*).

Vousatí tamaríni

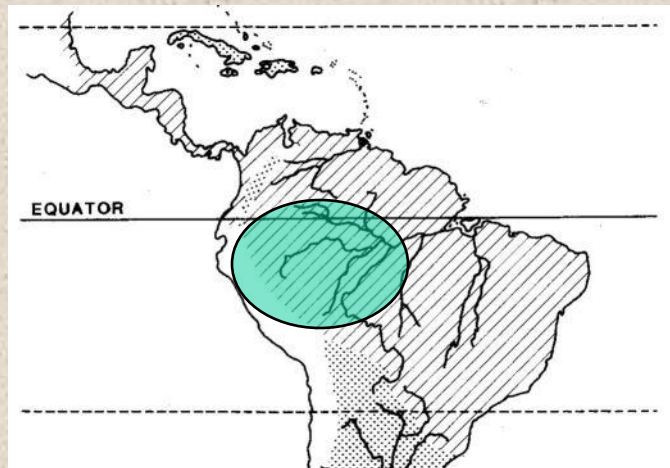
Tamarín vousatý
Saguinus imerator

Tamarín bělohubý
Saguinus labiatus

Tamarín bělovousý
Saguinus mystax

S. m. pielatus

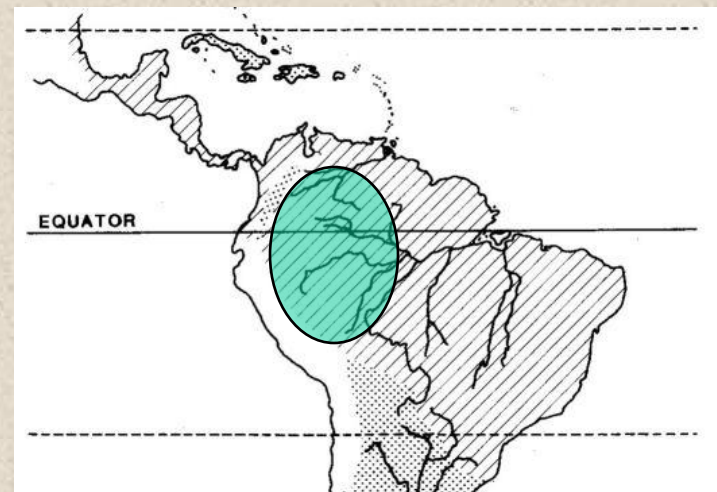
Sedloví tamaríni

Tamarín sedlový
Saguinus fuscicollis

Tamarín tmavohřbetý
Saguinus nigricollis

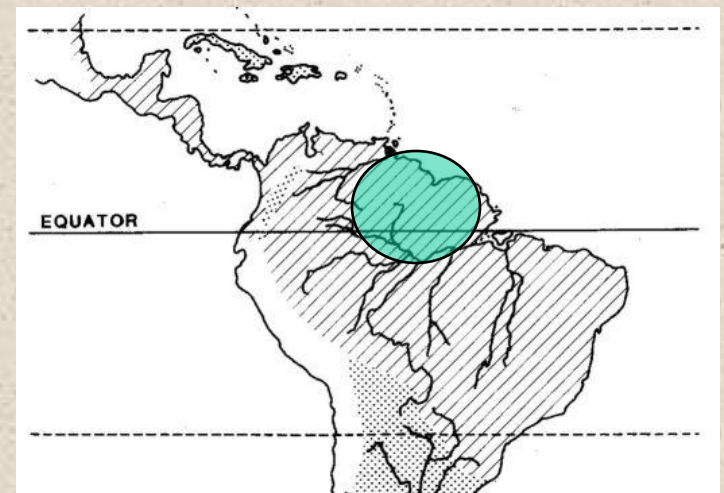
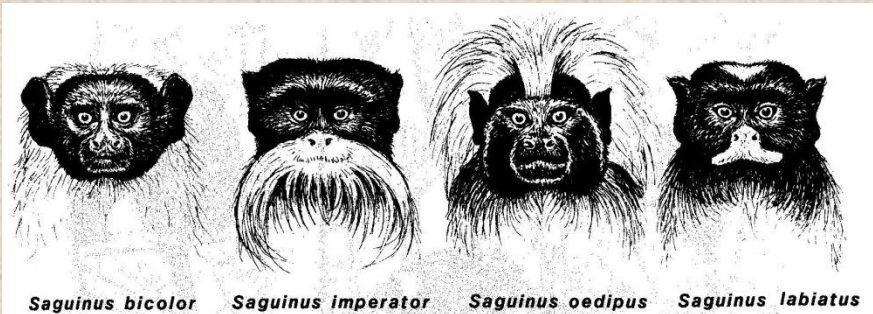
Tamaríni žijící severně od Amazonie

Tamarín černý
Saguinus bicolor

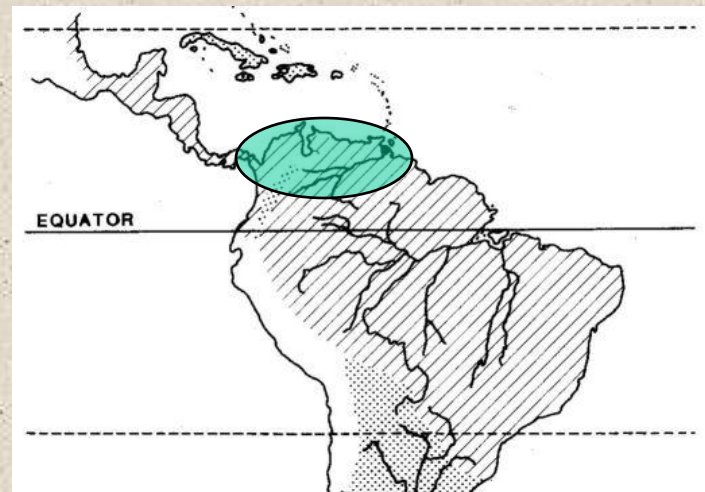
Tamarín zlatoruký - *Saguinus midas*

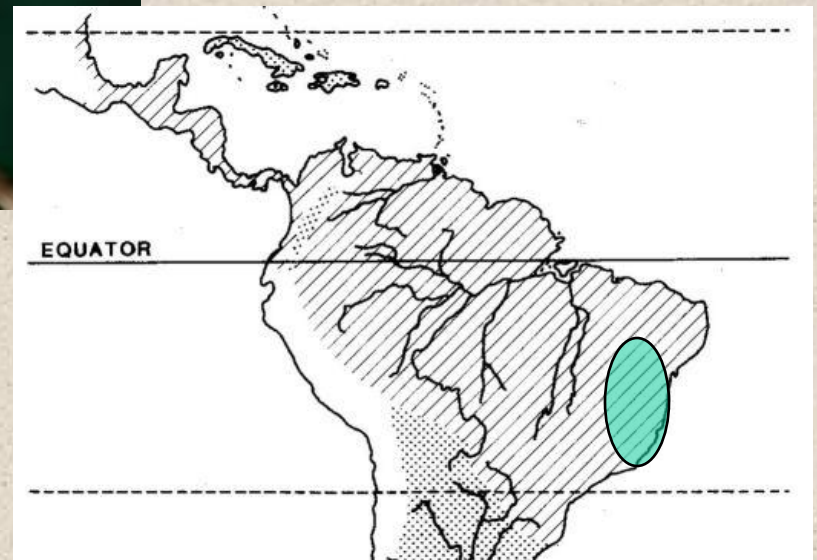
Skupina tamarína pinčího - nejseverněji žijící kosmanovití

Tamarín pinčí
Saguinus oedipus

Lvíček zlatý
Leontopithecus rosalia

Lvíček zlatohlavý
Leontopithecus chrysomelas

Systematika mirikin

podčeled': *Aotinae* - mirikiny

mirikina šedokrká - *Aotus trivirgatus*

Aotus brumbacki

Aotus lemurus

Aotus vociferans

mirikina zlatokrká - *Aotus nigriceps*

Aotus azarae

Aotus hershkovitzi

Aotus infulatus

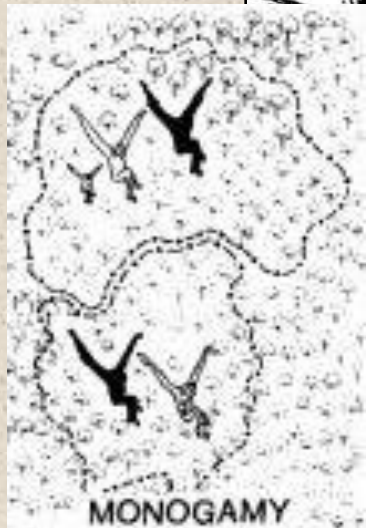
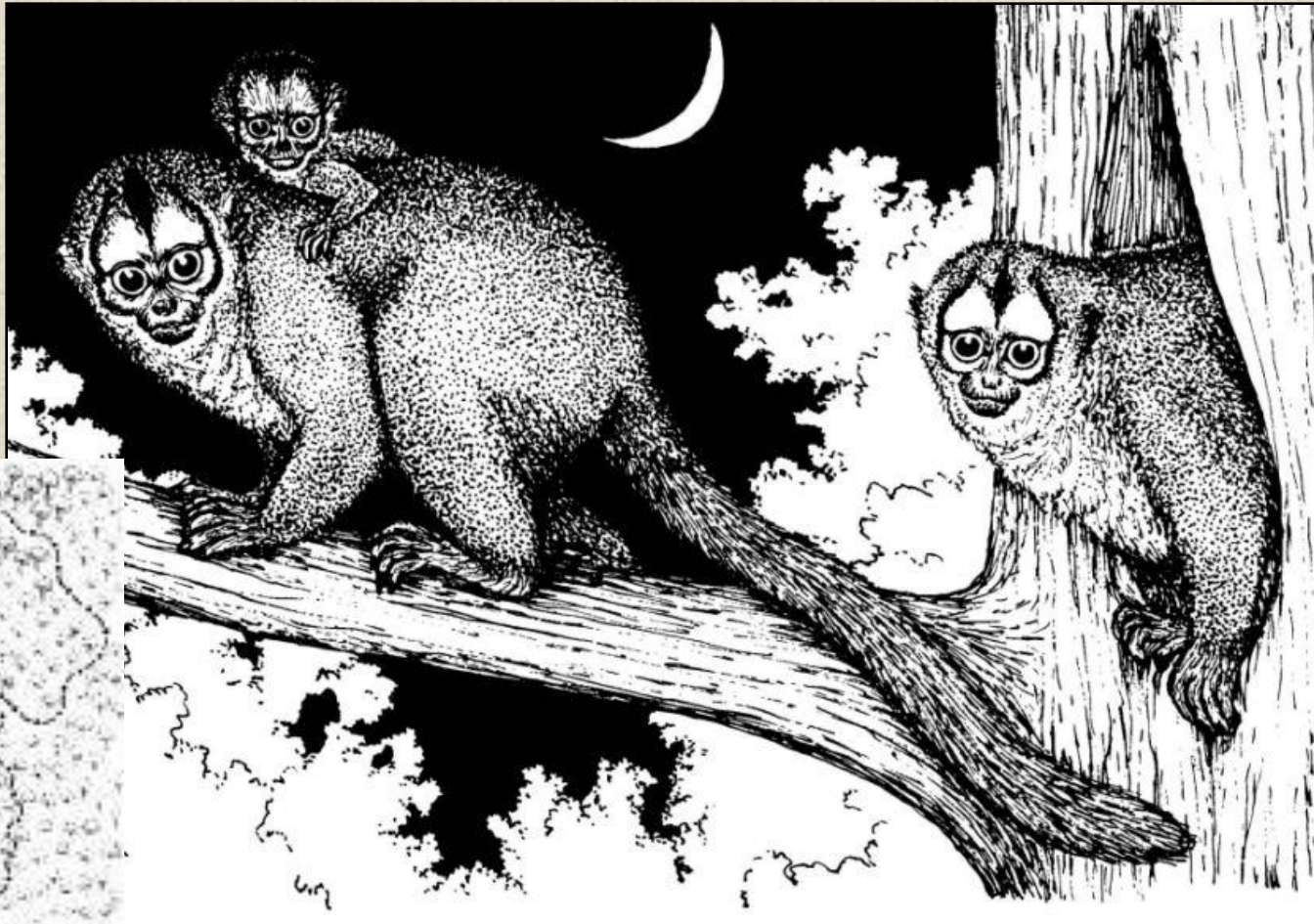
Aotus miconax

Aotus nancymae

Mirikiny

jediní vyšší primáti s nočním způsobem života

Mirikiny - rod *Aotus*

Mirikina šedookrká
Aotus trivirgatus

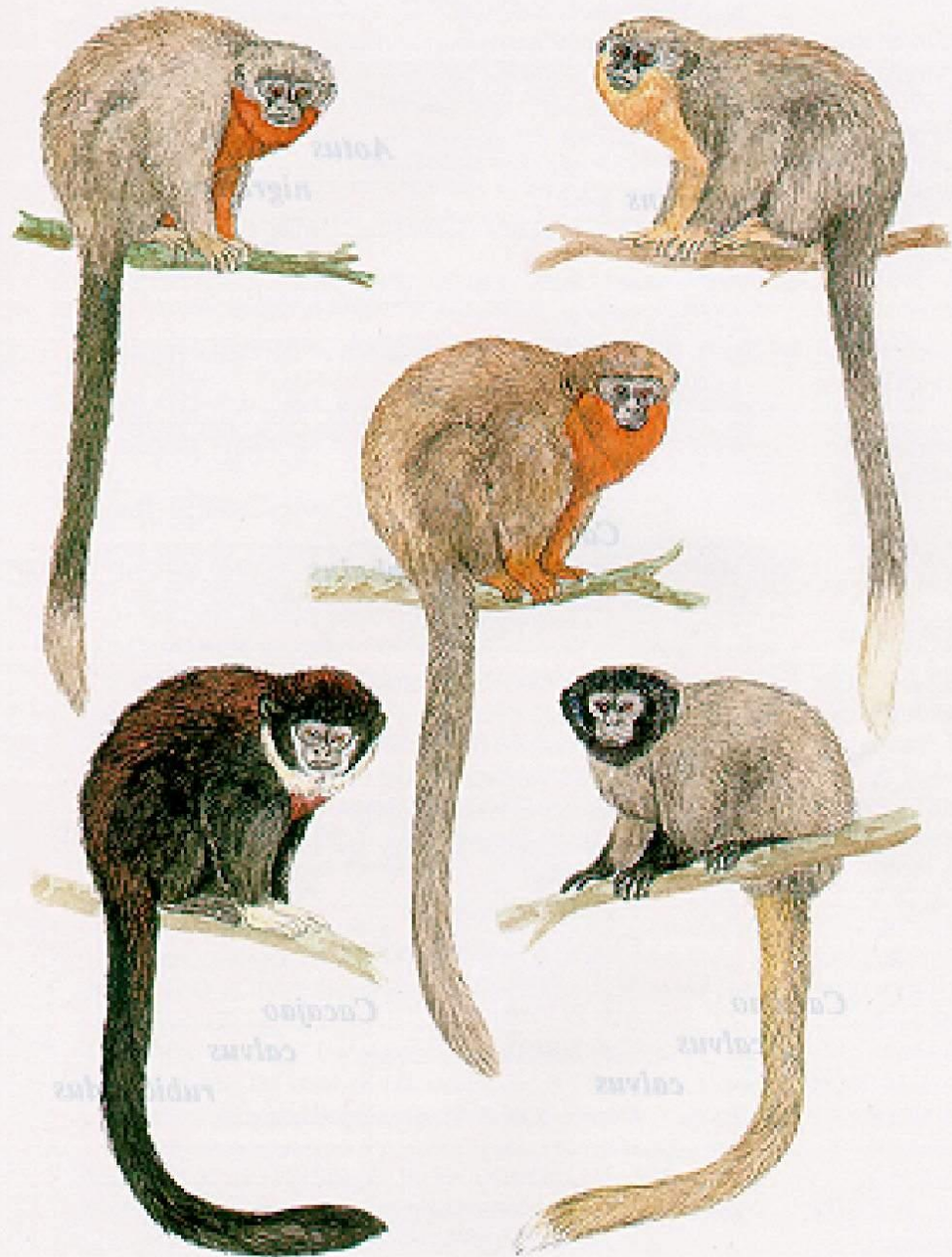

Mirikina
Aotus nancymae

Mirikina zlatokrká - *Aotus nigriceps*

Titiové
jedna z
nejvariabilnějších
skupin
jihoamerických
opic

podčeleď: *Callicebinae* - titiové

titi límcový - *Callicebus torquatus*

titi rezavý - *Callicebus moloch*

titi Hoffmansův - *Callicebus hoffmannsi*

titi popelavý - *Callicebus cinerascens*

titi hnědý - *Callicebus brunneus*

titi bolivijský - *Callicebus donacophilus*

titi nahnědlý - *Callicebus modestus*

titi šedoocasý - *Callicebus olallae*

titi rudý - *Callicebus cupreus*

titi černočelý - *Callicebus caligatus*

titi šedočelý *Callicebus dubius*

titi andský - *Callicebus oenanthe*

titi maskovaný - *Callicebus personatus*

titi černočelý - *Callicebus nigrifrons*

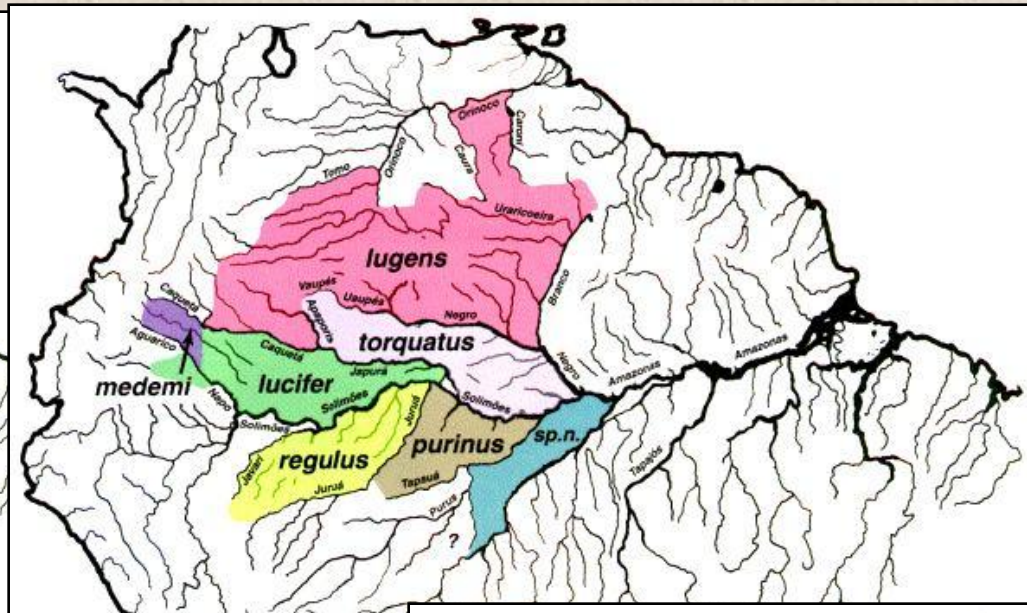
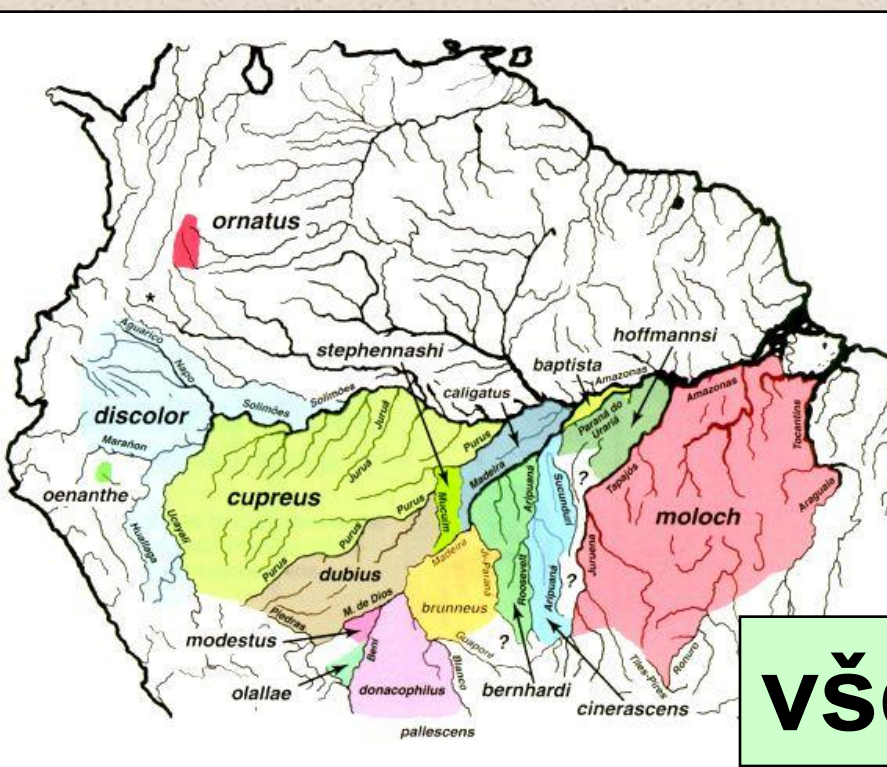
titi jižní - *Callicebus melanochir*

titi severní - *Callicebus barbarabrownae*

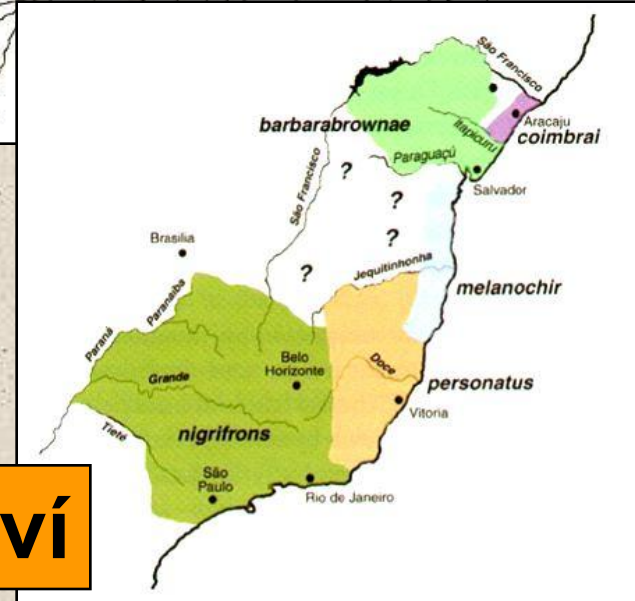
titi coimbraiský - *Callicebus coimbrai*

Titiové systematika

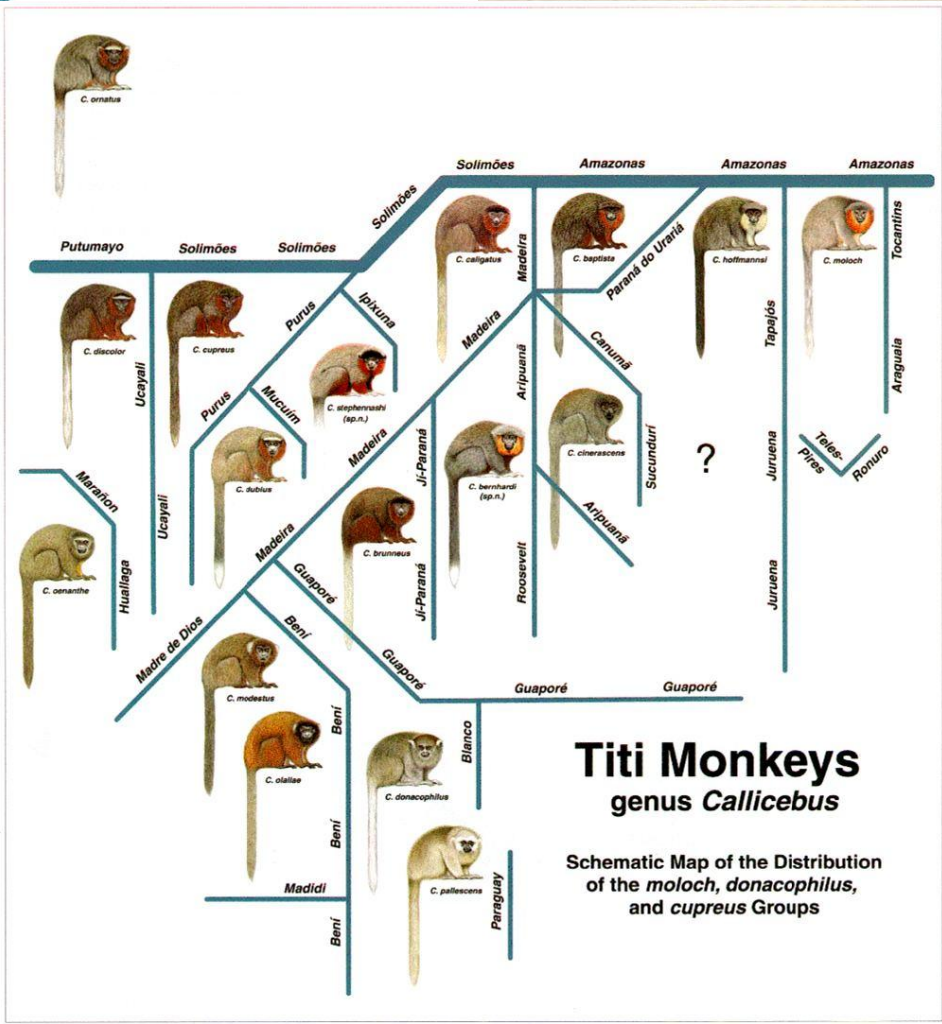
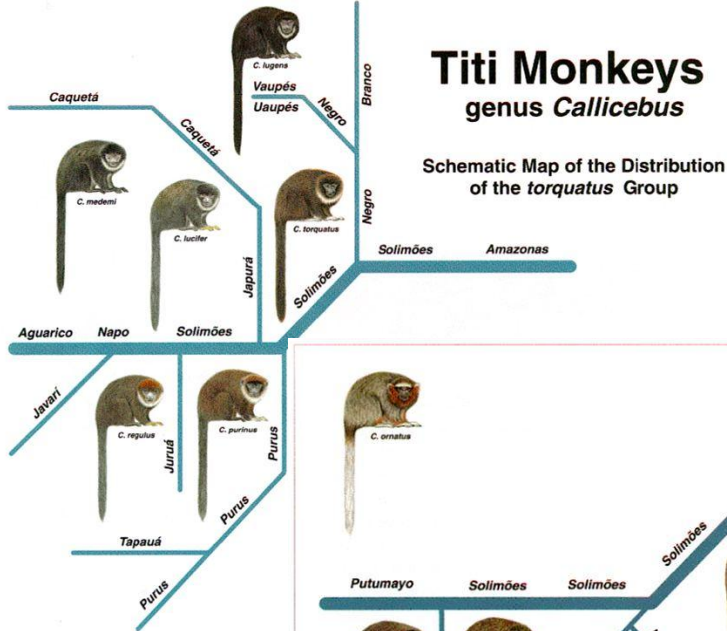
Titiové - geografické rozšíření

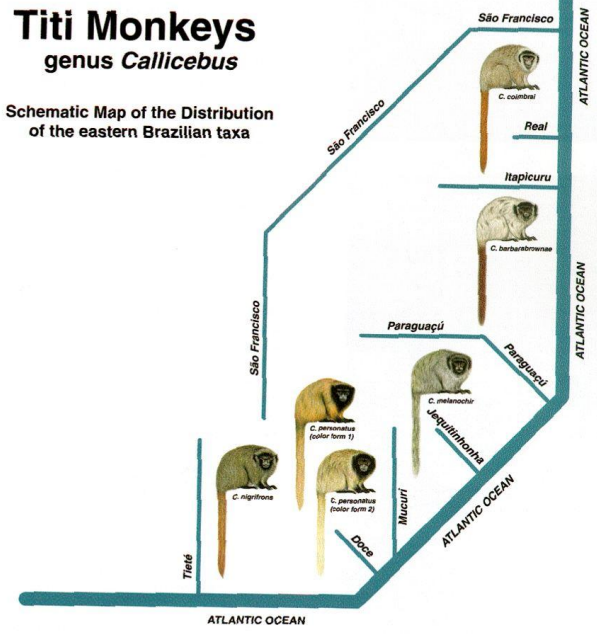
všežraví

býložraví

Geografické rozšíření jednotlivých druhů rodu *Callicebus*

Titiové ze skupiny titi rezavého

Titi rudý
Callicebus cupreus

Titi rezavý
Callicebus moloch

Titi bolivijský
Callicebus donacophilus

Titi límcový - *Callicebus torquatus*

Titi maskovaný - *Callicebus personatus*

